

SANTA EULÀLIA DE PROVENÇANA.

a prop de Santa Eulàlia havia crescut un nucli de població, els veïns, que tenien la parròquia lluny, demanaren que s'obrís de nou l'església al culte regular i el 1879 es convertí en una nova parròquia del terme.

L'església és romànica i modernament se li ha afegit un nou edifici parroquial. Consta de tres naus, separades per arcades de mig punt sobre pilars rectangulars llisos. La central amb volta de canó i les laterals amb volta de quart de cercle. (Les voltes i la línia d'impostes sobre les quals descansen són reconstruïdes). L'interior fa 15 x 10 m. No hi ha arcs torals. A la façana de ponent, hi ha un portal amb arquivoltes ornades de fulles i motius geomètrics. Té dues columnetes amb els corresponents capitells. Al de l'esquerra hi ha unes palmetes en diagonal, que tenen una certa semblança amb els de la portalada romànica de St. Pere de les Puelles, avui al Museu d'Art de Catalunya. Al timpà hi ha una inscripció segons la qual fou construït el març de 1201 per un mestre d'obres de qui només consta la A inicial del nom o cognom. Les arcades i els murs perimetrals són autènticament romànics. És un arcaisme que als angles hi hagi carreus més grans, disposats al llarg i de través. Sota la teulada hi ha una línia d'impostes.

Edificant la nova rectoria es trobaren restes d'àmfores i teules romanes i petits objectes de la mateixa època i de la medieval, entre els quals hi ha un cap de Medusa que prové de la vil·la romana anterior a l'església. (L'original és al Museu Arqueològic de Barcelona i una còpia al Museu de l'Hospitalet).

Recopilació i fotos, Esteve Massaguer Torner

que en començar el segle XVI, l'ermità la feia servir de galliner. Dos segle més tard segurament amb la recança d'haver-se oblidat de l'antiga església parroquial, els habitants de l'Hospitalet reedificaren les parts malmeses de l'església. Així arribem al segle XIX, en el qual succeí un fenomen similar al del principi, però a la inversa. Com que relativament

AARS

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DE SABADELL

Núm. 82

14 de desembre de 2008

BARCELONÈS

SANT GENÍS DELS AGUDELLS (BARCELONA)

Sant Genís dels Agudells és, a més d'una església parroquial, un barri del districte d'Horta-Guinardó, situada al final del carrer de Natzaret. Hi podem arribar per l'avinguda del Jordà, des de la ronda de Dalt. És una de les deu parròquies, que al mateix temps eren pobles, del pla de Barcelona en època medieval i moderna. Horta havia estat un municipi independent que incloïa els pobles-parròquia, de la seva vall, que avui coneixem per la vall d'Hebron, Montbau, Sant Genís, Vall d'Hebron, La Clota, la Font del Gos, el Carmel i la Teixonera.

L'església és romànica i fou reformada el segle XVII quan es construï el campanar punxegut.

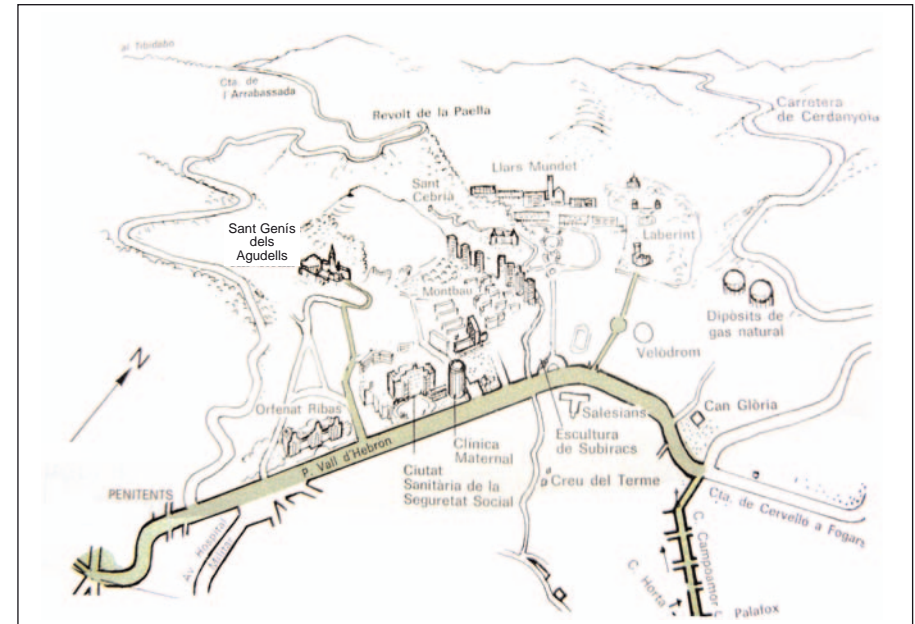
A la sagrera, que és formada pel perímetre de trenta passes de radi amb centre a l'església, hi ha el mas Safont, del segle XIII, residència de Jaume Safont, escrivà de la Generalitat en el segle XV. També la rectoria i el cementiri on hi va ser enterrat el polític Manuel Carrasco i Formiguera, afusellat a Burgos per Franco, a la postguerra.

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA (MNAC)

La col·lecció d'art romànic d'aquest museu "és, sens dubte, una de les més emblemàtiques (...) per l'excel·lent sèrie de conjunts de pintura

SANT GENÍS DELS AGUDELLS. Barcelona. Església parroquial i cementiri.

SANT GENÍS DELS AGUDELLS. Situació dins del barri d'Horta. (Extret de Barcelona pam a pam d'Alexandre Cirici. Barcelona 7ª edició, 1985. P. 327)

mural. El conjunt comprèn un fons d'art català dels segles XI, XII i XIII, que pot ser confrontat amb obres de l'àmbit hispànic i internacional. A més de la pintura mural, destaquen les peces de pintures sobre taula i escultura en fusta, que inclouen nombrosos exemples paradigmàtics, així com els notables fons d'escultura amb pedra i d'arts de l'objecte". (Text extret d'un fulletó del MNAC sense data).

SANTA EULÀLIA DE PROVENÇANA (L'HOSPITALET DE LLOBREGAT)

L'indret anomenat Provençana és documentat el 908. Constituïa un terme, veí del de Barcelona, que arribava fins al mar. L'església parroquial d'aquest terme era la de Santa Eulàlia de Provençana, la qual va ser consagrada l'any 1101 pel bisbe de Barcelona, que era, també, abat de Sant Cugat. El fet que en un altre indret del terme més allunyat sorgís un nucli agrupat de cases (la Pobla de l'Hospitalet), que anà creixent amb força, va fer que la parròquia es traslladés a aquesta població (un cas molt semblant al de Sabadell). Això passava l'any 1426.

L'església vella, que és la que ens interessa, esdevingué una ermita o capella i anà essent oblidada, amb la qual cosa s'anà degradant, fins al punt